

Phán Đoán Socrates

Tên: Giuse Nguyễn Ngọc Huân

Tham số: N259m, 08 Tháng 7 N259m 2010 10:29

Thế nên, không phải tôi nói sự vật xảy đến cho ta, nó làm cho ta vui mừng hay gì nữa, mà chỉ cần là tôi sự phán đoán của ta nó làm cho ta vui mừng hay gì nữa mà thôi.

Ngay khi tôi thấy người nghèo: họ là người do tôi ngoài mà đến với chúng ta. Vì phán đoán như thế mà ta thấy người hay sự:

- Nếu quả thật nghèo là cái khổ mà giàu là cái sướng thì người nghèo như Nhan-Huân, Socrate, đến là khổ hay sao?

- Còn người bác phú-huân thì người như Tần-Thủy-Hoàng, Napoléon đến là người sướng như thế trên đời hay sao?

- Cũng như có người báo rằng: “*Con là n, V oan-gia*”. Tôi sao đến với Socrate có bà vợ rất hung dữ mà ông lại cho là cái phúc lớn nhất đến với ông? Bởi vì nhờ bà vợ ông mà ông điều-luyện được cái tánh nhàn-nhàn và thản nhiên đến với sự vật trên đời.

- Nếu như, người cái mà thiên-huân đến cho là khổ, như: “*Bên tôi, bạn bè như tôi*”, người cái đó có đi vào nhà của các bạn để hỏi như Trang-Tử hay Epitète thì cũng không làm gì cho bạn suy nao lòng”. Sự đi đến đã gây ra bao nhiêu phiền não cho mình, chuyện ngoài người sự như mình không đâu.

Nếu ai ai cũng biết thản nhiên đến với sự vật, bình tâm mà suy xét cho kỹ thì sự thấy trăm việc đến do mình thì chín mươi chín việc không đáng cho ta bận lòng chút nào cả.

Làm cho con người phiền muộn, không phải là sự vật, chính là cái cách phán đoán về sự vật của con người: Ví như cái chết, nếu cái chết là đáng sợ thì ông Socrate làm sao dám bình

Phán Đoán Sợ Vi phạm

Tác Giả: Đáo tráng Ngác Huá Chán
Thứ Năm, 08 Tháng 7 Năm 2010 10:29

chén thuác đác mà uáng? Nháng đáng sợ là sợ phán đoán ráng cái chết có đáng sợ hay không. Vậy thì, khi ta buồn bã, bối-rái, phiền-não, ta đáng trách ai, chết trách ta, nghĩa là trách cái nhán đánh cáa ta mà thôi. Ta nên nhá ráng:

"Ngái làm nhác mình không phải là kẻ chết mình, đánh mình, mà do tôi nhái mình phán đoán cho ráng nó làm nhác mình."

"Có kẻ nào làm cho mình giận dữ thì phải biết rằng chính sợ phán đoán của mình nó làm cho mình giận dữ đó..."

Chúng ta suy nghĩ kẻ, sợ vát trên đời như mánh gáng trong, nếu mình nhìn vào đó mà cười, thì trá cái cười lại cho mình, còn nếu mình khóc thì nó cũng trá cái khóc lại cho mình.

Ngái đánh ta, ta giận là tại sao? Có phải tại ngái hay tại ta làm cho ta giận?

Có ngái nói: "Vì ngái ta đánh tôi nên tôi giận. Nhưng nếu ta biết ngái đánh ta là ngái mất trí, ngái hèn há, ta có còn giận ngái nữa không? Chắc hẳn là không, nếu ta biết suy xét."

"Trái lại, nếu ngái đánh ta là ngái tỉnh-táo, đầy đủ trí thức, thì tại ta không khi phải nhái cán giận dữ."

Thá cho nên, cũng thì mất sợ vì cáxáy đán cho ta, mà khi thì ta điám tỉnh như tháng, khi thì ta lại buồn tức nóng giận. Đó là tại nơi đâu? Có phải là tại nơi sợ phán đoán của ta chăng.

Mánh-Tá có nói rằng: "Đái, đái với ngái mà gặp phải kẻ dữ với mình bằng một cách ngang ngác, thì nên coi đó như là mình đi trong bụi bám mà váng phải gai góc. Vậy thì, chết nên thông thá đáng lại nát chết mà rái gai góc. Gai góc kia có biết gì mà nóng giận? Chá có cách xử đác như thế thì tâm mình sẽ yên lòng, phiền não sẽ không buồn rán ta và bao nhiêu oán hận cũng tiêu tan."

Phán Đoán Socrates

Tác Giả: Đß o trß ng Ngß c Huß Chß n
Thứ Năm, 08 Tháng 7 Năm 2010 10:29

Nhß ng sß ngang-ngß c phß m đß n ta, ta nên coi đó nhß là chß c xe lß đß m nhß m ta, nhß cß n gió đß t vào ngß i ta. Nhß vß y có gì đáng buß n đáng gß n?

Cách đß i xß vß i ngß i vß hung đß cß a ông Socrate, ông cũng hành đß ng nhß thß :

Mß t khi kia, có ngß i bß n đß n rß ông đi sß m. Bà vß ông la-lß i gß m hét om-sòm. Ông vß n thß n nhiên.

Khi ông bß c ra đi, bà đß ng trên lß u đß trút thau nß c đß lên đß u ông. Các bß n ông tß vß bß t bình phß n đß i. Riêng ông thì ông cß i và bß o rß ng: " Mß y các bß n ß !Cß gì lß đß u! Hß trß i hß t gß m thß t vì sß m sß t thì tß p theo là mß t trß n mß a to" . Ông thß n nhiên trß vß nhà thay áo khác.

Mß t lß n khác, ông mß i bß n bè đß n dùng cß m tß i nhà, không biß t có viß c gì giß n đß mà bà bß ng cß mß đß ăß cß a ông (thß ng thì ông chß rau cß i) quß ng cß ra ngoài cß a sß . Ông vß n tß i cß i và bß o vß i các bß n ông rß ng:"Thß có gì, bß muß n cho anh em mình ra ngoài sân ngß i ăß cho mát mß ". Quá sß c tß c tß i, bà bß n vß c chß i ra sân quß luôn các đß ăß n mà ông đang lß m đß sß p vß mß m. Các bß n ông giß n đß mß t, tính muß n gây sß vß i bà nhß ng ông biß t trß c đß nß m tay các ông bß n lß i và ôn-tß n bß o: "Vß đß anh em ta đang ngß i ăß n, rß i bß mß t con gà mái nhß y xß vào làm vß ng cß bß t đß a,các anh có đi gây sß vß i nó không?"

Nß u mß t ngß i nào khác gß p phß i nhß ng trß ng hß p nß y chß c chß n là đß mß t sß đß m tß nh rß i vß y.

Thß nên, không phß i tß i nß i sß vß t xß y đß n cho ta, nó làm cho ta vui mß ng hay giß n đß , mà chß c chß n là tß i sß phß n đoán cß a ta nó làm cho ta vui mß ng hay giß n đß mà thôi.

(Trích trong bài "Thanh lß c cuß c đß i" cß a Đß o trß ng NGß C HUß CHß N)